

ANY II

BARCELONA 25 DE NOVEMBRE DE 1893

94

SETMANARI ILUSTRAT DE LITERATURA NOVAS Y ANUNCIS

Dedicat ab preferencia al desarrollo de la vida teatral de Catalunya

SURT LOS DISSAPTES

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:
En Barcelona. Ptas. 2 trimestre.
Fora ciutat. » 2 »
Extranjer y
Ultramar. » 10 l' any.

Director: D. JOAN BRÚ SANCLEMENT

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ:
Carrer de las Cabras, 13, segón.
Bussò à la escala.

PREUS DE CADA NÚMERO:
Número corrent. . . . 0'10 Ptas.
» atrassat. . . . 0'15 »
» » pera
los no suscrits. . . . 0'20 »

CLAVÉ

Encara que en Clavé haja mort materialment, son esperit se mourá sempre entre 'ls catalans, sobretot entre 'ls nombrosos aplechs d' obrers que en sas horas d' esbarjo, s' agrupan pera entonar ab lo bon gust que en ells despertan, aquets cants plens de poesia, de que 'n fou creador lo immortal músich-poeta ab cual retrato avuy honrém sa bona memoria.

Fill de pares obrers, nasqué 'l 21 d' Abril de 1824 y baixá á la tomba lo 24 de Febrer de 1874.

La patria li deu bönichs días de gloria, puig b'è s' enorgulleix animant sas festas capdals ab los coros de 'n Clavé, entusiasmantse ab *Los Nets dels Almogavar*s, enaltint son travall ab *La Maquinista* y festejant á las enamoradas ab *La nina dels ulls blaus*.

Nostras costums populars lo inspiraren pera compondre corostan descriptius com *Los Xiquets de Valls*, *Los Pescadors*, *Pel Juny la fals al puny*, *La Brema*, *Una fontada*, aixis com l' amor á la patria gran li inspirà aixis mateix la sempre aplaudida cantata *Gloria á Espanya!*

Mes ahont bessá á dolls sa melangiosa poesia fou en

JOSEPH ANSELME CLAVÉ Y CAMPS

Las flors de Maig y Goigs y planys.

No foran prou extensas nostras columnas, si volguessem donar á nos tres lectors la biografia de tan notable patrici, mes com encare es contemporani nostre, nos abstensem de repetir lo que bé recordém tots de sa profitosa existencia.

Lo nom de 'n Clavé s' ha fet universal y bona prova n' es lo que al visitar nostra capital los orfeons extrangers, no deixan may de rendirli son trilit d' admiració, anant al monument que per suspiració pública li alsá Barcelona en la Rambla de Catalunya, una de sas principals vias.

Alguns distingits músichs, han intentat prosseguir l' obra de Clavé, però fins ara cap ha pogut ab tota sa voluntat y extensos coneixements musicals, posarse al seu nivell, y es que Clavé á més de músich era poeta y poeta de cor y no sembla sino que al escriurer melodiava las populars notas que l' han fet immortal.

Avuy que ab la guerra contra 'ls moros del Riff, son d' actualitat *Los Nets dels Almogavar*s, hem cregut oportuní mirar nostras planas ab lo retrato de 'n Clavé.--C.

LA ESCOLA MODERNISTA

Exposadas ja en lo número passat las novas tendencias de l' escola modernista, no podém menos que aplaudir á los que 'ns han donat á coneixer aquestas obras per nosaltres enterament estranyas; aixó ha vingut á aumentar nostres coneixements literaris, podent així jutjar de las obras estranxeras sens mourens de casa, que considerém útils per aixampliar nostres horisons artístichs, y coneixer al mateix temps los gustos dels de fora, que no deixa d' instruir.

Mes, si mirat aquest assunto per aquest cantó ho considerém de molta utilitat, no així, si es que aquestas obras han sigut portadas á Catalunya per esser representades en nostres teatros.

La literatura en general y la dramática en particular, son lo termómetro per lo qual se mideix los graus de civilisació d' un poble, segons diu en Larra; que es com si diguessim, baixant á nostre cas particular, que totes las generacions presents y futuras, coneixerán nostres gutsos, costums aficions, etc., per medi de las obras que haurém deixat.

Ara bé; si comensém á fer traduccions y arreglos ab obras tan oposadas á nostres gustos; ¿cóm podrán jutjar després de nosaltres? Quin concepte mes pobre, s' haurán de formar de nostra literatura, quan tenim elements suficients per presentarnos ab una aureola brillantissima? Desenganyarse; lo públich belga ó suech, may viurá en lo mateix ambient que 'l nostre; no podrá aclimatarse en nostre país fogós per naturalesa una literatura psicològica, que vol un temperament flemàtic y meditador; los del mit-jorn d' Europa, cóm paisos mes calurosos, volén passions fortas, conflictes que afectin nostres sentits, nos moguin y excitin; no es per nosaltres aquest menjar insipit dels dramàtics del nort. No condempném lo nou; en bona hora s' introduheixin reformas, pero sempre retratantnos á nosaltres mateixos. ¿Que ls motllos antichs ja están massa gastats? Donchs buscarne d' altres, que no 'ns n' han de faltar sense mourens de nostra patria.

Avansém sempre; pero no volguém esser jamay gossos de ningú: nosaltres mateixos nos p dém arreglar sens necessitar auxilis ni haver de donar las gracies á n' als vèhins, y així formarém una literatura verament catalana, que prou nos fá falta.

No desmentim aquesta reacció que avuy s' observa en las filas regionalistas; precisament en la part que 'ns podriam lluhiir mes, es hont mes demaném als altres Bons son en Maeterlinck, I' Ibsen, en Biorson y demés á casa seva; bò es també que 'ls coneuguém; pero no que hagin d' esser nostres mestres, puig que no careixém d' iniciativa, ni de mestres també, per poguernos posar al costat de la literatura de las demés nacions.

JOAN AVINYÓ.

DOLORA

La mare que pert al fill
lluytant contra estranya terra,
exclama casi en perill:
—Mori la guerra!

Lo noi que ven pels carrers
periódichs, ab goig que aterra,
diu al vendre tants papers:
—Visca la guerra!

IGNASI IGLESIAS.

CAMBIO DE DONA.—Comèdia en un acte, en prosa, original de D. Emili Aderol. Estrenada en la tarde del 19 en lo local de la Sociedad Marina.

Aquesta obretá está á l' altura de altres del mateix autor ja estrenadas, ab las que sempre ha conseguit entretindre jocosament á la familiar concurrencia que ha assistit á sus representacions.

En la que 'ns ocupa nos semblá notarhi alguna confusió en lo desarrollo de la trama, pero no hi ha tal, ja que després nos digué lo mateix autor que fou deguda á certas equivocaciones ab las portas laterals.

Al final la concurrencia, que era molt lluhida, aplaudi y demandá al autor ab insistencia.

LA MELLILLA, MINYONS!—Apropósito en un acte, de autor anònim, estrenat en la tarde del 19, en lo Teatro Zorrilla, de Badalona.

Com indica lo títol, es un apropósito de las actuals circumstancies, ahont hi campeja ab molta entresa lo tó patriòtic.

La concurrencia va rebrel ab aplauso.

¡¡XERRAIRES!!—Monòlech-extravagancia, en vers, original del señor Montero. Estrenat la nit del 19 en lo Teatro Gràcia.

Oferiria la novetat de intervenir en l' acció set personatges dels que sols un d' ells té sempre la paraula, pero no hi ha tal qualitat per haverli lo monòlech castellà *El hablador sempiterno* que té molta semblansa ab lo present.

¡¡Xerrayre!! agrada molt á la concurrencia, celebrant los acudits que abundan en la versificació que resulta facil y espontànea.

Opiném que l' obra guanyarà moltissim, si 'ls actors que no parlan, accompanyessin sa mimica de algunas paraulas, encare que aquestas fossin á gust del mateix actor, de lo contrari resultan muts ó acartronats, donant poca naturalitat al quadro.

Lo protagonista á càrrec del Sr. Oliva, estigué molt acertat, secundant be los demés actors

L' autor sigue demandat al final.

LA MARE DE DEU DEL MONT.—Drama en tres actes, en vers, original de D. Francisco Xavier Godó. Estrenat la nit del 21 en lo Teatro Romea.

Lo darrer dimars oferia Romea un afalagader aspecte. Semblava que havia renascut la calma en mal hora torbada per la horripilant hecatombe del Liceo. Palcos, platea y públich se presentavan animats com los días d' estreno es costum establecta; al arribar lo moment d' alsarse 'l telò regnava l' ansietat natural que prece-deix al saboreig d' un espectacle nou.

Del Sr. Godó, no recordém cap altre obra catalana y si únicament alguna pessa castellana de escassa importància.

La Mare de Deu del mont, es á la vegada lo nom de l' obra, lo del lloc de la acció (pintoresca montanya situada en lo vessant pirenaic català,) y pot dirse igualment que es lo personatge simbolich que dóna solució al drama.

L' ermita montanyesa està presentada en dia de festivitat ó d' aplech y d' aquest modo se ofereix al espectador un bonich cuadro de costums ampurdaneses plenas de naturalitat, de color local y apropiadas de llençatje.

Lo primer acte, està trassat ab ma experta; mouien á interès moltes de sus escenes y te un final de gran y gens rebuscat efecte. L' acte segon, se manté á la mida del anterior en estructura y desarollo, pero al arrivar

lo tercer decau l' obra perdent los personatges lo vigorós dibuix ab que foren iniciats anteriorment.

Pera drama, no es prou conflicte lo presentat per l' autor; sobran misteris y faltan perills reals.

La situació final del Sr. rector, fa que falseji tot lo personatge; la conducta d' Agna, desde la segona meytat de l' obra, no es prou justificada, puig que ben deslliada es la falta que plora, del mal que sobrevindrà á Maria; y la situació del enamorat pintor, transformat en compte de Benda, interessant al principi, arriba á transformarse en tipo cómich.

Los caràcters més ben delineats son los de la neboda Maria, que es transportat del natural, y lo del vell Pau escoi de la noya.

La versificació te elegant cadència.

Lo Sr. Godo ha demostrat que pot fer obres de veritables condicions dramàtiques, donclis es innegable que sab construir ab solidesa, pero deu tenir més cuidado en la aleació dels materials elegits. No va plaurens que la solució dramàtica fos deguda á un miracle, pero donat lo giro que prenen los aconteixements en l' acte ters, casi que tant se val, puig que lo nús del argument queda de fet tallat al rebrer lo Sr. rector la carta del Xich de Navata.

Al final de cada acte fou cridat l' autor á las taulas, y surti al final entremitj de grans aplausos.

La representació bastant bé per part de tots los artistas, sobressurtint lo Sr. Soler.

J. BRÚ.

DIANTRE DE CARBONER!

--Ah, dolent! Sempre vols tocarme la cara. Jo t' asseguro que no ho lograrás.

BATALLA DE TETUAN

[Si n' era de pobra l' idea que la gent del Riff tenia dels valents espanyols á qui tan inicuament provocá!]

Mes las grans victorias conseguidas per los qui 'ls moros consideravan sens instrucció militar ni material de guerra. er. senyá promptament que 'ls era de tot punt impossible la revenja. Y jcóm no, si mentres lo fatalisme, aqueixa terrorífica idea que domina poderosament en los que creuhen en Mahoma, portava lo decaiment á las tribus africanas, los braus nets dels almogávers frisavan en ansietat perque arrivés lo jorn en que se 'ls digües;

—Anéu, valents, anéu á fixar la bandera espanyola sobre 'ls murs de la Alcazaba que teniu devant dels vostres ulls!

No tardaren en ferho així. Tots los cossos d' exèrcit, feta sols abstracció del comandat pel general Ríos, que s' quedá posessionat del recuete de l' Estrella y sas avingudas, emprengueren la marxa pausada y ordenadament

L' émul de Murat avansá per la dreta portant dugas brigadas escalonadas per batallons y otras dugas á retaguardia

Los moros, se preparan á la defensa, d' una manera tant ràpida, com lo llamp.

Y l' artilleria espanyola, que va rompre 'l foch, va ser contestada per la metralla enemiga, que no va fer blanch sobre nostres valents soldats

De cop una exclamació general ve á fixar totas las mirades sobre un mateix objectiu. ¿Qué era? ¡Horros de la guerra! Una muntanya de fum, aixecantse en lo camp enemic, deya que allí havia passat alguna cosa verdaderament extraordinaria: tal era, en efecte que una granada espanyola, reventant sobre 'ls barrils de pòlvora enemiga, havia fet estellar aquests, produint inmensitat de víctimas mahometanas.

Després de la tempestat ve la calma; vingué aquell instant en que lluny de sa terra y familia, pensa l'home en las dos coses que tant estima.

Mes lo toch d' attach tant esperat per nostres tropas, no tardá en sentirse per tota la línia, y 'ls cassadors, l' artilleria, caballeria, enginyers, quartel general, tots én fi, com moguts per mágich ressort, acometeren las trinxeras moras, apoderantse 'n á la mitj' hora de combat. Los braus fills de Catalunya, cumplint com á bons, foren colocats á vanguardia dels cassadors d' Alba de Tormes Disposat, l' attach marxá de frente per atacar la columna que tancava l' extrema esquerra enemiga. Lo intransitable del terreno y la metralla dels moros va causar moltes perdues en nostres soldats.

De sopte los nostres vacilan y 'ls moros cobran fermeza.

Las tropas es trobaven cansadíssimas, no podian ja més, y era precis un últim y suprém esfors. Mes ¿qui 'ls l' havia de fer donar? ¿Qui? ¿Lo geni dels genis L' heroe de Tetuan: en Prim. En Prim, si, que havent pogut véurer ab sa mirada de foch que durant la lluya sortian per una tronera 'ls moros mes aguerrits á fer de las sévias ab sas espingardas, se li ocorregué que per allá about passa un home n' hi poden passar á mils y digué á sos soldats:

—Erdeuant, no hi ha temps que perdrer. Recordeu-vos lo que m' havéu promes tots. ¡A n' aquells canons: ó á la mort... !

S' hi tirá ab fermeza, ab tanta, que 'ls moros van espartirse devant espectacle tant inesperat.

Havia trobat justament lo qu' ell volia, y passant com si fos un llamp, seguit de sos ajudants Sanz y Escalante y dels oficials d' Estat Major senyors Návarro y Obregón, va llensarse demunt l' enemic, qu' en aquells suprén moments batia á uns pochs soldats d' Albuera, que passant la ratlla enemiga per lo costat dret, lliurava de terrible mort al coronel Alaminos.

Los cassadors d' Alba de Tormes y 'ls voluntaris catalans s' apoderaren en breu de las trinxeras, y la banda enemiga quedá presonera de nostres armas.

La victoria que allí consegui Prim y 'ls batallons que acudíllabla fou tan completa, que es indiscutiblement una de las mes brillants páginas de la historia del mes gran de 'ls generals espanyols de la última meytat de nostre sigle.

Al endemà demati, molt avans del plasso que fixat los hi havia lo compte de Lucena, estavan ja obertas las portas de la plassa, presentantse als ulls de nostre valents lo quadro mes aterrador: morts á munts, un cementiri sens fi, una completa desolació.

Després d' aqueixa victòria, que fou la que donà terme i la guerra d' África, se firmá lo tractat de pau, regressant á Espanya nostres braus soldats y voluntaris com també Prim y demés generals.

¿Qui no recordará l' arrivada que 'l hi va fer Barcelona?

¿Qui havia vist avans ni ha tornat á veurer després entusiasme mes gran ni mes llegití que 'l que Barcelena desplegà per obsequiar als defensors de sa patria y de sa honra?

Aquella victoria que llavors se solemnisava se debia en primer lloc á lo compte de Reus; ell era la figura que mes sobressortí de totes quantas brillaren en aquells fets d' armes.

Son recort no morirà mai.

¡Gloria al invicto catà D. Joan Prim!

ENRICH RIERA MATEU.

NOTA ARTÍSTICA

—Qui haurá arrivat?

PER LA PATRIA

En Ramon ve del servici
ple de joya lo seu pit
y abrassant á sa maret
aixís parla ab dols somris:

—Prou plorar, la mare meva;
s'ha cabat ja lo sofrir,
puig pescant ab la barqueta
l' alegria vindrà aquí.

Vaig á veurer á ma aymada
que m' espera ab gran desitj
y á sós pares la demano
per casarnos per Sant Quim.

II

No hi ha pas en tot lo poble
matrimoni mes felis
que 'n Ramon y la Roseta
als tres anys d' haverse unit.

Ab la barca del seu avi
pescant sempre, viu tranquil,
pensant sols en fer caladas
per poguer menjá un boci.

Es sa casa un tros de gloria
adornada ja ab dos nins,
l' un jugant ab la seva ávia,
l' altre està mamant al pit.

III

Mes de sopte ve la nova
de la guerra ab los dels Riff,
y 'l govern mes gent demana
puig la patria está en perill.

Al Ramon quan tal li diuhen
se li estreny de pena 'l pit,
no per ell, sols per sa mare,
per sa esposa y per sos fills.

Eixos sers que tant estima
y la patria te al olvit,
mentres ell á defensarla
va resolt, fins á morir.

IV

Y mnrmura ple d' angoixa
contemplant sos fills petits:
—Mos germans vaig á defendrer
que guerrejan allá al Riff,
defensant nostra bandera
de las urpas del muslim,
la mateixa que 'l seixanta
cent victorias consegui.

Si per cás moro en la lluyta,
mos fillets ¡quin porvenir!
¿Pagará la patria mia
l' amor patri de sos fills?

JOSEPH ALEMANY BORRÀS.

SANT MARTI DE PROVENSALS.—Diumenge se inaugurarà lo nou teatre de la Societat Foment Regional que presenta molt bon aspecte. Las obras escullidas, foren *Las joyas de la Roser* y la pessa *De panxa al sol*. En la execució varen distingirsela Sra. Oliva y los Srs. Fitè, Font, y Buxareu.

D.

BADALONA.—En lo Teatro Zorrilla, diumenge per la tarde se representá lo bouich drama *Las Francesilitas* prenenhi part cinca voluntaris auténtichs, cantant-se *Los nets de's Almúgavers*, al final del primer acte.

S' estrená després una pessa que ja se 'n parla en altre lloc d' aquest número.

Pero diumenge s' anuncia la representació de la tra-
ji-comèdia *Or,*

En lo Cafè del Centre, per la nit se representaren las
pessas *Mossen Anton y Mala nit.*

J. A.

La festa nacional.

Comensa l' entussiasme.

L' entussiasme creix.

Aumenta l' entussiasme.

Entussiasme delirant.

SABADELL.—Diumenge al vespre en lo Ateneo Sabadellés, á mes de dues sarsueletas se representá la comèdia en un acte, *Indicis*.

En la Societat la Fulla s' estrená un polca original de D. Eussebi Bosch, titulada *Sidi-Guariax*.

ARENYS DE MAR.—Ateneo Diumenge estava lo saló d' espectacles de dita societat, replé de numerosa y distingida concurrencia. La funció era á benefici dels soldats que ab tanta glòria defensan nostre pabelló. Comensá á las 4 de la tarde ab lo «*Gloria à Espanya*» del inmortal Clavé.

Seguí la representació del drama català *Muralla de ferro*, en quina execució s' hi distingiren la Sta. Planas i los Srs. Hita, Xena (Carlos), Farrerons, Altés y Bussau.

Suspesa la funció fins á las nou del vespre, comensá alqueixa ab la pessa *A pet y á repel*. La nota cómica del

vespre fu la sarsueleta catalana «*Dorm*» que fou molt aplaudida.

Se cantaren després los rigodons *Los nets dels Altàmuls javers*.

Acabá la festa ab la rifa de importants donatius dels socis.

Bé per l' Ateneo que ha sabut identificarse en tant nobles sentiments.

P. y P.

BLANES.—En lo saló del «Primer Casino de Blanes» s' está convertint l' improvisat teatro de que i parlarrem, en teatro definitiu, ab tots los seus *ets y uts*, degut tot á la Junta que dirigeix dit Cassino y á la constancia may desmentida de uns quants joves aficionats.

Animada la Directiva del desitj de dotar á la Societat de un element de tanta forsa, no repará en gastos ni sacrificis per posar-lo en condicions desahogadas y ab ver-

dadera propietat, poguentse dir ja desde are que serà una monada, essent lo teló, de boca, que ja te bastant adelantat lo coneut escenògrafo D. Joaquim Escarpenet, una joya artística comparat ab lo que haviam tingut fins avuy en aquesta vila.

J. A. R.

LA MODISTETA

Los estadants del quart pis de l' escaleta ahont jo habitava, eran una de las famílies més respectades de tot lo vehinat.

Y ab rahó. Perque tant la Sra Quima, com la seva filla, l' Amparo, eran modelos de honradés y laborositat.

Més d' un cop m' ho havia dit la senyora del primer pis:

—Noyas com l' Amparo no n' corran. Ó sino observi, tot ho té; guapa, prudenta y endressada.

Per altra part, la conducta de la filla de la senyora Quima, no podia ser més bona. De casa al taller y del taller á casa. May anava acompañada de cap amiga. Sola surtia de casa seva y sola hi tornava.

Ab lo que guanyava fent de modista, s' mantenian ella y sa mare, y encare que no s' pot dir que 'ls sobrés res, tampoch no 'ls faltava.

Ningú n' tenia res que dir; quan los vehins parlavan d' elles, ho feyan ab cert respecte.

Pero per desgracia va acabarse lo bon comportament de l' Amparo.

Jo ja ho veig. Divuit anys, una cara y uns ulls preciosos y uns peuhets y un cosset més bonichs encare, y sobre tot — y aquesta es la principal circumstancia — tres ó quatre pretendents que may se cansavan de rondarla, crech que lo més natural era que s' enamorés. Donchs aixó es precisament lo que vá succehir.

L' Amparo vá enamorarse.

A las dotze en punt surtia del taller. Avans á dos quarts d' una ja era á casa séva; are, ab prou feynas si hi arriva á dos quarts de dogas. Si avans anava á sopar á las set, are hi anava á las nou. D' aquí resultava que havia de menjar ab quatre esgarrapadas y hasta a l' gún dia s' entornava sense haver tastat res, per por de fer tart.

Y á casa la Sra. Quima tot eran plors, crits y malas caras.

Un vespre — eran las onze — ja me n' anava cap á dormir, quan vaig veure que las vehinas pujavan y baixavan adeladas per la escala.

La portera vá enterarme de lo que passava. Aquella mosca morta de l' Amparo encare no havia anat á sopar. Y sa mare, veyst que en lloch la trobaven y que ningú sabia donar rahó, havia agafat una basca quedant com morta.

—Ja veurá, vingui — me deya una vehina tot pujant l' escala — està tota estirada al llit. Hasta fá mitja feresa. 'Pobre senyora Quima!'

Van passar bastans días. Entre tots los vehins la cuidavan. Avuy dinava á casa d' un, demá sopava á casa d' un altre. Però ja s' veia que la pobra senyora cada dia anava perdent.

[Es massa intens lo foch del amor maternal pera que la ingratisit d' un fill, per grossa que sigui, pugui apartarlo!]

La desconsolada mare no feya més que plorar.

En quant á l' Amparo ningú n' vá saber res més des de l' dia que va desapareix.

Feya un ó dos mesos que aixó havia succehit, quan un dia la senyora Quima rebé una carta de mans de un home que refugi dar cap esplicació.

La pobre, no satia qué ferse de contenta. Semblava que aquell paper li retornava la vida.

Al menos — deya — sabré alguna cosa de l' Amparo, perqué aquesta carta es d' ella. Prou que li coneix la lletra! Aquest sobre ella l' ha escrit!

Pero ¡ay! ¡quina decepció! A dintre l' sobre no hi havia més que un bitllet de cincuenta pessetas.

¡Ni una paraula escrita, ni una firma!

Un cop de tal naturalesa no pogué resistirlo la senyora Quima, y anà posantse mala fins l' extrém, que reunintse 'ls vehins, y seguit las indicacions y consells del metje, acordaren trasladarla al Hospital.

Un dia cap al tard vingueren á buscarla ab la camilla pera portarli

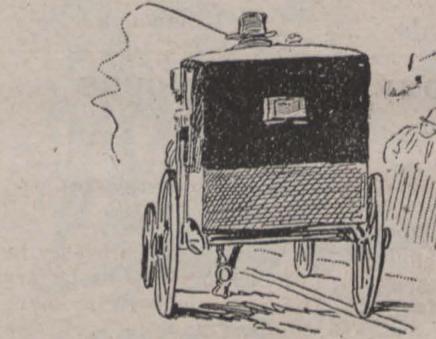
Poch á poch y ab molts trevalls quatre vehinas caritativas pogueren baixar fins al carrer á la pobra malalta, que ni menos se donava compte de lo que li passava. ¡Tal era lo seu defalliment!

Venia, allavors, un cotxe corrents, que tingué d' aturarre perque la gent havia format un grup numeros al voltant de la camilla.

Algunes donas ploravan y una vehina tot entregant un farsellet de roba á un dels empleats de la Santa Casa, exclamava sumicant:

—¡Pobra senyora Quima!

En aquell instant passá l' carro, sentintse un crit esgarriós, que feu que moltes personas se giressin envers la finestreta d' hont lo crit havia surtit. Pero no varen veure res, perque lo cotxe desaparegué.

No obstant, un vehi assegurá haver vist detrás de la finestreta del carro que aquells dos ulls negres que tant hermosa feyan á l' Amparo.

ISIDOR MARTINEZ.

TEATROS LOCALES

PRINCIPAL.—Per las circumstancies que atravesá nostra ciutat durant los días en que s' havia anunciat la inauguració d' aquest teatro, sigué aplassada pera primers del vinent Desembre.

LICEO.—En la reunió celebrada dissapte passat, s' acordá, que continuhi tancat per algun temps més lo gran teatro.

CIRCO.—Un important canvi ha sufert la marxa d' aquesta casa. Tal es lo canvi complet de companyia, rebaixa de preus y repertori de sarsuetas catalanas.

Ab aquestas milloras no es d' estranyar que s' hagi reanimat lo bonich y en altres temps afortunat teatro.

Entre las obras que per ara han sigut ab mes gust escoltadas recordém *La festa del barri*, *Ki-ki-ri-ki*, *Setze jutges* y *L' Angeleta y l' Angelet*.

Per aquí van bé y ánimo que l' repertori de que pot tirarse má es molt abundant.

ROMEA.—En la secció de Teatro catalá nos ocupém del estreno de *La Mare de Deu del mont*. Per ahí estava anunciada la primera representació de la pessa *Carlos I* de la que 'n parlarém en lo número pròxim.

S' ha posat en estudi lo saynete de D. Emili Vilanova *A casa l' alcalde*.

TIVOLI.—S' han dat algunas representacions de *Las mil y una noches*, essent rebudas ab l' aplauso de costum.

S' está preparant l' estreno de una obra de gran espectacle.

NOVETATS.—*El correo de Lyon* obtingué un desempenyo acertadissim, distingintshi tots los actors y especialment lo Sr. Borrás, que interpreta dos personatges de manera molt acertada.

Dijous s' estrená lo cuadro de costums, *Un cel obert*, quina ressenya anirá en lo número vinent.

Proximament s' estrenará la comedia en tres actes, *Tot es mal que mata*.

ELDORADO.—Dimars s' estrená la sarsuela *La india*, ab regular èxit.

GRANVIA.—Nostres lectors podrán veurer en la corresponsal secció, la op nió que 'ns meresqué lo monòlech *Xerraire!!* estrenat diumenje últim.

Per aquest vespre está anunciat l' estreno de la comedia de E. Ibsen traduïda al catalá ab lo titol de *Nora*. Ab aquest motiu es segur que la concurrencia será abundant en lo bonich teatro.

LABRUGUERA.

NOVÉ PETIT CONCURS

FAULAS

Bases publicadas en lo número passat

Lista de compescions rebudas:

1, Fábula Rápida--2, Lo remat —3, Lo brás y la mániga.—4, Los gegants.—5, Las formigas de la farga.—6, Duas betallas.—7, Los catúfuls.—8, La mar y lo riu.—9, La canya.—10, Los dos clavells.—11, Las tres violas.—12, Los dos auells.—13, De rebot.—14, Lo desregut.—15, Las apariencias.—16, Tulon y lo gos perdut.—17, Las rosas bonicas.—18, Los dos cuixins.—19, Per accident.—20, Faula.—21, Lo gall y las gallinas.—22, Lo noguer y la carbassera.—23, Las lletras.—24, Engrehiment.—25, Los dos fumadors.—26, Thalio y lo rossinyol.—27, Las bombollas de sabó.—28, Los pitos y las malas llenguas.—29, La rahó de la ilusió.—30, Social.—31, Los d's pollins y 'l burro.—32, Lo compte y 'l mosquit.—33, Va de bò.—34, Lo lloro y 'l gat.—35, Las dos llantias.

En lo número vinent se publicará lo fallo.

—Ablo present número acaba la publicació de *La feyna d' en Jafà*. Los que desitjin tenirla encuadernada, poden enterarse del avis pùlicat en la plana darrera.

En lo número vinent anirán las vuit primeras planas de *Los aucellets*, comèdia en tres actes, de D. Joseph M. Pous.

—A Nàpols durant la vinent temporada d' hivern, hi actuaran quinze teatros.

—Ha sigut disolta en Buenos Aires la célebre companyia de opereta Tomba.

—Sonzogno, notable director milanés ha fet construir á Roma, en la via Goito, en son mateix palau, un teatro de aplicació, ahont se ensejarán avans de darlas al públic totes las obres novas entregades pera sa direcció.

—Dilluns morí repentinament la distingida escriptora María Pilar Sinués.

—La companyia Calvo y Giménez que actualment actua en lo Teatro Principal de Zaragoza hi donat algunas representacions de *Mar y Cielo* ab molt aplauso.

—A Madrid s' estrenarà próximament en lo Teatro de la Comèdia *Los pajarrillos*, que segons notícias es la que repartirém en lo folletí y que nostres lectors coneixen ab lo titol de *Los aucellets*.

—Tenim noticia de que s' está traduhint al catalá lo llibre de la bonica opereta italiana *Cin-ko-ka*.

—Torna á gestionarse lo propòsit de la fundació en aquesta ciutat, d' un Teatro Independent.

—Dissapte passat la Societat coral «La Catalana» celebrá una lluhidissima vetllada literaria musical, composta de un variat programa en quin hi prengueren part ab molt aplauso distingits músichs y poetas.

La concurrencia sigüé numerosa, sortint complascuda del important acte.

—En lo Teatro Granvia s' ha posat en estudi un nou melodrama quin titol es *La Camorra* escrit esprofès pera la companyia del Sr. Tutau per los aplaudits autors Srs. Avné Rabell y Rovira Serra.

A questa obra es de costums sicilianas y de son interessant argument ne tenim molt bonas notícias.

—Demà al vespre en la Societat Centre de Ebanistas, Aurora, 12, tindrà lloc una important funció composta del drama *Las joyas de la Roser* y la pessa *Las dos joyas de la casa*.

L' objecte de la mateixa va destinat á recullir fondos pera cooperar á la suscripció de tabaco pera l' exèrcit de Melilla.

CUL DE SAC

En lo teatro.

—¿T' agrada?

—Gens, estich aborrintme desde qu' hi entiat,

—Y donchs, ¿per qué aplaudeixes?

—Home! per no adormirmé.

XARADA

Part del cos es ma segona,
ma pr mera es animal
y un carrer de Barcelona
trobarás en mon total.

J. DEL CASTELL DE ILURO.

CONVERSA

—Hola, Ramon, que vens de veure 'l Siglo que viene?
—No, vinch del teatre Romea.

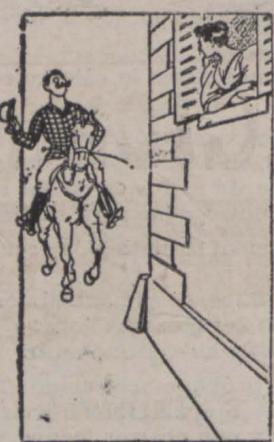
—Qué feyan?

—Lo que ja t' he dit.

J. AVELTA

Las solucions en lo número pròxim

LA SORPRESA

—Per fi arriba

--Vida meva

---Ah... Pillos!

---Catapum!!!

Solucions dels enigmas insertats en lo número 93.

XARADA I.—A-ni-ma.

II.—Ca-la-mar.

TARGETA.—Las Joyas de la Roser.

CONVERSA.—Ratlla 6 — avia.

> 4 — l'amo.

> 2 — Met.

> 1 — Mas.

> 14 — gavia.

MUDANSA.—Senado-segadó.

GEROGLIFICH.—Per alas las moscas.

Van presentar-se 8 plechs ab las solucions, que si se cap d'ells eran las exactes, enc ixavan be, per lo tan foren admesas, y verificat lo sorteig de costum afavorí la sort al plech firmat per Miquel Posiello que duya lo número 3.

Correspondencia

Barella S., Caovnens, Un del Riff Jaume Baus, Noy Bufó, Jaume Fortis, N. O. P., Vicens Costa, M. Deoop, Claudi Llorel, S. Anton, M. V. Tuto, Cap de Lluis, J. Ferrer y P., Franciscos Clavellina, Noy de la mare, Mane Campanya A'drofeu, Un reservista. Pep de las candelas, V. Roig y V., L. J. P. y M. Cupido: no va prou be lo que han enviat.

Mariano de Ors, Ramon Sils, Particmeu Fix, Un habitant del Sol, Tito Jerta Serrable, J. Tomàs y Mateu, Joseph Grau y Llanes, Armando de Dorda, Joan y Pep y Castany Espinata: anira alguna cosa.

Jaume Borrell, es massa extens.—Manuel Pelegri, no pot ser lo que ons proposa.—Casala Tur, vosté no mes fà que copiar.—Just Paissa, puam ho fassí millor veurém.—Tresserras C., anira.—Ventura Gil, no odem complairel.—Joseph Lluisoulers, queda complert.—J. Conangle Fontanilles, va be.—Francesch Torres, igualment.—M. O., no va.—Antonia Escllasses, mil gràcias.—C. de Bellesguard, alguns.—Enrich Riera y Mateu, ho publicarem.—Eusebi Victoria, no s' admeten escrits en llapis.—Carme Salas y Maria Fixer, se 'ls agraeix moltissim.—Conrat Fontanet, necessita practicarshi més.—Porta de la A., hi ha disposicio, més endavant.—Ramon Tugurb, no pot atendres sembant petició.—Teresa Badosa, gràcias del envio.—Angela Rovira, igualment.—J. Solà Pons, anira, fenthi alguna variant.—J. del Castell de l'Iuro, no van prou be.—M. Possiello Castells, té alguns defectes.—Francesch Soler E., alguna.—Francesch Comas Pou, anira la primera.—Bartomeu Serra, tal com diu, es molt dolent.—Joseph Bayona, una, la de la nota.—Joseph Anseram, ja's té present, No veu que son tants!—Joseph Arrò Espila, en efecte era aquest mateix, lo coneixém, fa molts anys.—Joan Rivas Puigvert, tot està bé, anira.—Rafel Guevara, la forma no 'ns agrada.—J. Burgas, va be, gràcias.—F. Mario, igualment. Lo seu amich, ha marxat!—Francisco de P. Gracia, anira.—Manuel Portsaus, no te esmena.—Joseph M. Banús, sera re ocal.—Joseph Pont y Espasa, may hi serà de més.—Andreu Batlle, son fluixos.—J. Roch Ameller, gràcias, desitjarien lo nom complert.—Mr. Eugen, algun.—Pelma, també.—Silab Zepol, es defectuós.—J. Massaguer Rocabert, igualment.—Joan Ribas Carreras, gràcias: pot disponer de més temps.—Aveli Jaumé, no vā.

PENSADAS

Premiadas ab 35 pessetas

PRIMERA INSERCIÓ

En un sobre perfectament tancat y lacrat hi ha una papeleta ab una cantitat, que es la que té d' acertarse.

Lo número tancat està entre 'l 2000 al 3999.

En la quarta plana de las cubertas, hi ha una papeleta pera aquest objecte. Hi escriuen lo número que 'ls sembla y poden depositarla en le bussó del periódich.

Poden repetir la operació tantas vegadas com vulguin. Totas las papeletes entran en sort.

Aquesta operació podrà ferse ab lo número present y 'ls tres següents. En lo dissapte, 30 del vinent mes de Desembre, publicarérem lo número de la sort y de tots los que haurán obtingut premi

PRIMER PREMI 30 RALS

lo primer que acerti lo número tancat.

DOS PREMIS 10 RALS

á cada un de's dos números que s' approximin més al número exacte.

CINCH PREMIS 4 RALS

á cada un dels cinch números que segueixen en aproximació.

TRENTACINCH PREMIS 2 RALS

á cada un dels trentacinch números que segueixen en approximació.

Quinas cantitats suman un total de 140 RALS.

Lo sobre ó plech que tanca lo número que deu acertar-se, se troba en aquesta Administració. á disposició del que vulgui veure i ferhi alguna contrasenya.

En cas de que més d' un acerte lo número exacte, lo que arribi segon se 'n portará los dos segons premis y lo tercer los cinch tercers.

Y desde ara ja poden asegurar que pot treurers la rifa sense comprar billet.

AVIS

Tots los senyors que vulguin la comèdia *La feyna d' en Jafá* enquadernada, poden desde avuy passar a verificar lo cambi en nostra Administració: Cabras, 13, 2.^{on}, 1.ª. Entregant tots los folletins (en bon estat) y la cantitat de quince céntims de pesseta rebràn al acte l' exemplar de *La feyna d' en Jafá* enquadernat ab sas corresponents cubertas.

Las cubertas solas valen cinch céntims.